

Gródek, 24 lutego 2021 roku

Znak sprawy: KT.01.01-IX/2020

Śląski Kurator Oświaty

ul. Powstańców 41A

40-024 Katowice

WNIOSEK

Działając w imieniu Stowarzyszenia na rzecz Praworządności w Szkołach „Stowarzyszenie Umarłych Statutów” (dalej: „Stowarzyszenie”) i w interesie publicznym, na podst. art. 241 k.p.a. wnoszę o:

1) przeprowadzenie w ramach sprawowanego na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm., dalej: „u.p.o.”) nadzoru pedagogicznego kontroli legalności

Statutu Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bronisława Malinowskiego w Woli z siedzibą przy ul. Górniczej 47. (dalej odpowiednio: „Statut”, „Szkoła”),

2) wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie uchylenia na podstawie art. 114 u.p.o. sprzecznych z prawem postanowień Statutu – w zakresie wynikłym z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w pkt. 1 wniosku,

3) wydanie Dyrektorowi Szkoły zaleceń co do dostosowania Statutu do wymogów prawa – w zakresie wynikłym z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w pkt. 1 wniosku.

UZASADNIENIE

Stowarzyszenie, realizując swoje cele statutowe, wnosi o podjęcie przez Kuratora Oświaty działań koniecznych do dostosowania Statutu do wymogów prawa, poprzez przeprowadzenie kontroli Statutu, a następnie uchylenie sprzecznych z prawem postanowień Statutu lub wydanie zaleceń w zakresie uzupełnienia braków formalnych Statutu. Jednocześnie Stowarzyszenie przedkłada argumentację przemawiającą za podjęciem ww. działań.

Poniżej Stowarzyszenie wskazuje kwestionowane co do legalności postanowienia Statutu, wnosząc o ich kontrolę i uchylenie na podst. art. 114 u.p.o. Jednocześnie, mając na względzie wyłącznie kasacyjny charakter kompetencji kuratora określonej w art. 114 u.p.o, Stowarzyszenie wnosi o wydanie Dyrektorowi Szkoły zaleceń dostosowania Statutu do wymogów prawa – zarówno w zakresie wynikającym z niniejszego wniosku (wskazane braki formalne Statutu), jak i uzupełnienia braków wynikłych wskutek derogowania ze Statutu postanowień sprzecznych z prawem.

Kwestionowane postanowienie Statutu: [§ 56 ust. 1 pkt 1 lit. h, pkt 2, 4, 5]

Statut przewiduje ocenianie aktywności ucznia na lekcji, przygotowanie do zajęć, systematyczność i postawę wobec przedmiotu.

Zgodnie jednak z art. 44b ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1327 ze zm., dalej: „u.s.o”) ocenianiu podlegają wyłącznie osiągnięcia edukacyjne ucznia. Zgodnie z art. 44b ust. 3 u.s.o., ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań (lub efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji) określonych w podstawie programowej oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.

Nie sposób zatem uznać, że aktywność ucznia na lekcji, przygotowanie do zajęć, systematyczność i postawa wobec przedmiotu mogą być oceniane jako osiągnięcia edukacyjne ucznia, definiowane w myśl art. 44b u.s.o.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wzmiankowanych postanowień Statutu.

Kwestionowane postanowienie Statutu: [§ 60 ust. 5 pkt 5; § 61 ust. 1 pkt 1 lit. b]

Przyjęta w Statucie skala oceniania zakłada, że konieczne do zdobycia oceny celującej jest opanowanie wiedzy ponadprogramowej. Wynika to z:

- a) przyjęcia skali ocen, gdzie określono, że na ocenę celującą trzeba zdobyć powyżej 100% punktów możliwych do uzyskania; przyjęcie należy, że uzyskanie 100% możliwych do zdobycia punktów oznacza pełne opanowanie wiedzy i umiejętności wyznaczonych przez program nauczania/podstawę programową (na marginesie warto zważyć na nielogiczną konstrukcję wymogu uzyskania więcej niż 100% możliwych do uzyskania punktów, bowiem nigdy nie da się uzyskać więcej punktów, niż jest ich możliwych do uzyskania *ergo* uczeń nigdy nie będzie mógł otrzymać oceny celującej; Stowarzyszenie uznaje to jednak za pewien skrót myślowy, który ma wyrażać, że do zdobycia oceny celującej konieczne jest rozwiązanie zadania dodatkowego, wykraczającego poza materiał stanowiący podstawę danego zaliczenia; sąd ten Stowarzyszenie opiera na rozeznaniu w powszechnej w tym zakresie praktyce w szkołach);
- b) przyjęcia, że ocenę celującą otrzymuje uczeń, który „rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy” (cyt. ze Statutu).

Zgodnie z przytoczoną wyżej analizą art. 44b u.s.o. należy stwierdzić, że nie jest możliwe ocenianie wiedzy wykraczającej poza program nauczania.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wzmiankowanych postanowień Statutu.

Kwestionowane postanowienie Statutu: [§ 64 ust. 2]

Zgodnie z art. 44e ust. 5 u.s.o., sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom. Warunki udostępniania powinien określać statut szkoły. Warunki określone w § 64 ust. 2 Statutu nie wypełniają dyspozycji art. 44e ust. 5 u.s.o. z tego względu, że zakładają udostępnianie prac „na życzenie”, a zgodnie z prawem powinno się to dziać „z urzędu”. Statut wprowadza też ograniczenia w postaci możliwości zobaczenia pracy przez rodzica wyłącznie na terenie szkoły, co również jest sprzeczne z u.s.o.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wzmiankowanych postanowień Statutu.

Kwestionowane postanowienie Statutu: [§ 78 ust. 8, ust. 9]

Statut stanowi, że uczeń ma obowiązek dbać o swój schludny wygląd zewnętrzny, m.in. nie stosować makijażu czy nie nosić ekstrawaganckich fryzur.

Takie sformułowania nigdy nie powinny się znaleźć w statucie szkoły. Zgodnie z art. 99 pkt 3 u.p.o., w statucie obowiązki ucznia mogą być określone w zakresie „przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie szkoły jednolitego stroju”. Pojęcia „ubierania się” nie można interpretować rozszerzającego i rozumieć pod nim również „wyglądu ucznia”, w tym „fryzury” czy „makijażu”, zwłaszcza że w uzasadnieniu do projektu ustawy Prawo oświatowe projektodawca wskazał, że: „W zapisie dotyczącym przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły, zrezygnowano z wyrażenia dotyczącego dbania o schludny wygląd, kierując się zgłaszanym w tej kwestii przez uczniów, rodziców i nauczycieli wątpliwościami dotyczącymi zakresu pojęcia „schludny”, jako bardzo szeroko rozumiany i nieprecyzyjny.”¹ Jasno więc podkreślono, że statuty po wejście w życie Prawa oświatowego nie mogą już określać zasad wyglądu uczniów.

¹ Druk nr 1030, Rządowy projekt ustawy - Prawo oświatowe, s. 187, <http://orka.sejm.gov.pl/Druki8ka.nsf/0/A6845D3FAD39F983C125806C0063B16E/%24File/1030.pdf>, [dostęp: 14.09.2020 r.].

Ponadto trzeba mieć na względzie to, że w Statucie do ustalenia wymogów w zakresie wyglądu użyto pojęć nieostrych, co tym bardziej deprecjonuje te postanowienia, bowiem czyni je w praktyce życie niemożliwymi do obiektywnego i bezstronnego stosowania.

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wzmiankowanych postanowień Statutu.

Kwestionowane postanowienie Statutu: [§ 80 ust. 2 pkt 5]

Statut reguluje kwestię odpowiedzialności odszkodowawczej uczniów, mimo że ta została już kompleksowo uregulowana na poziomie ustawowym (w kodeksie cywilnym), w związku z czym powtarzanie tego w statucie szkoły jest bezcelowe i sprzeczne z zasadami techniki prawodawczej, a także rodzi ryzyko stanowienia regulacji sprzecznych z prawem (modyfikacja ustawowych zasad odpowiedzialności odszkodowawczej na poziomie aktu prawa wewnętrznego).

Wobec powyższego konieczne jest dostosowanie statutowej regulacji do wymogów prawa poprzez uchylenie wzmiankowanych postanowień Statutu.

Uprzejmie prosimy o prowadzenie korespondencji w tej sprawie za pomocą środków komunikacji elektronicznej poprzez skrzynkę ePUAP Stowarzyszenia (/_SUS/domyslna), względnie drogą mailową (kontakt@umarlestatuty.pl). Jednocześnie informujemy, że zgodnie z art. 39¹ § 1 k.p.a. doręczanie pism w tej sprawie za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną jest dla organu obligatoryjne. Jednocześnie zwracamy się również z prośbą o nienadsyłanie pism w wersji papierowej.

ŁUKASZ KORZENIOWSKI

Prezes Zarządu

Pismo opracował: Jakub Królik

Pismo zaakceptował: Łukasz Korzeniowski